



Český telekomunikační úřad

Sokolovská 219
poštovní přihrádka 02
225 02 Praha 025

k čj. ČTÚ-52 293/2015-611

Zasláno na e-mailovou adresu podatelna@ctu.cz

Formulář pro uplatnění připomínek, stanovisek a názorů

NÁZEV NÁVRHU OPATŘENÍ KE KONZULTACI

Návrh opatření obecné povahy analýzy trhu č. A/8/XX.2015-Y, trhu č. 8 – přístup a původ volání (originace) ve veřejných mobilních telefonních sítích

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Obchodní firma: **Vodafone Czech Republic a.s.**

IČ: 25788001

Kontaktní osoba: JUDr. Ing. Martin Orgoník, martin.orgonik (at) vodafone.com

DŮVĚRNOST POSKYTNUTÝCH INFORMACÍ

Příloha č. 1 (vyjádření Charles River Associates ke sdílení sítí) **představuje obchodní tajemství** společnosti Vodafone Czech Republic a.s.

14. 9. 2015

ČÁST A – Obecné připomínky

Společnost Vodafone Czech Republic a.s. (dále jen „Vodafone“) tímto reaguje na výzvu Českého telekomunikačního úřadu (dále jen „ČTÚ“) ze dne 13. 8. 2015 k uplatnění připomínek k návrhu opatření obecné povahy analýzy trhu č. A/8/XX.2015-Y, trhu č. 8 – přístup a původ volání (originace) ve veřejných mobilních telefonních sítích (dále jen „návrh analýzy“).

Společnost Vodafone vítá, že ČTÚ tímto krokem *de facto* připravuje dokončení analýzy relevantního trhu, neboť návrhem předloženým ke konzultaci prokazuje, že na základě provedení testu tří kritérií má být relevantní trh č. 8 – přístup a původ volání (originace) ve veřejných mobilních telefonních sítích vyňat ze seznamu trhů způsobilých k *ex ante* regulaci.

Úvodem si společnost Vodafone dovoluje poznamenat, že od první výzvy ČTÚ k předložení informací s cílem zajistit regulaci tohoto trhu **uplynuly téměř 4 roky**, což je neúnosně dlouhé období, po které byla předvídatelnost práva a regulace potlačena na více než nezbytnou úroveň. Proces analýzy relevantního trhu měl být podstatně kratší.

Vodafone souhlasí se základními východisky a závěry hodnocení trhu z pohledu ČTÚ, zejm. s popisem dynamiky trhu na maloobchodní i velkoobchodní úrovni, a to zejména s ohledem na bouřlivý vývoj v předchozím a současném období. Nedávný příchod MVNO na trh, kteří mají diverzifikovanou strategii, individuální velkoobchodní podmínky i různá technická řešení a další změny na trhu signalizují strukturální změnu trhu.

Společnost Vodafone se nicméně neshoduje a nesouhlasí s odůvodněním, ke kterému předkládá několik zásadních připomínek:

1. ohledně sdílení sítí

- Vodafone má významné pochybnosti ohledně hodnocení ČTÚ ke sdílení sítí společnostmi O2 Czech Republic (dále jen „O2“) a T-Mobile Czech Republic (dále jen „TM“, resp. „sdílení sítí TM/O2“) a zejména jeho dopadu na hospodářskou soutěž. Sdílení sítí v takto extenzivním rozsahu má významný dopad na trh a může ohrozit konkurenci.
- ČTÚ dle svých slov přistupuje k hodnocení především **krátkodobého dopadu** sdílení na trh¹. Tento přístup není vzhledem k dlouhodobé a nezvratné strukturální změně na trhu v důsledku plnění dohody vhodný. Posuzovat dopad dohody, která bude trvat minimálně jednu investiční dekádu, pouze z hlediska krátkodobých efektů je v oblasti síťového odvětví nepřijatelné. Vzhledem k tradičnímu „krátkodobému“ pohledu v případě analýz trhů prováděných ČTÚ se řešení otázky sdílení sítí formou analýzy trhu jeví nevhodné.
- Dle společnosti Vodafone není analýza ve všech svých částech vnitřně konzistentní. Úvahy ohledně sdílení sítí TM/O2 představují pouze shrnutí vyňaté z širšího sdělení, které bylo zveřejněno ČTÚ dne 4. 9. 2015³. Toto sdělení ČTÚ, které bylo zřejmě zpracováno externí právní kanceláří, opět neobsahuje dostatečný ekonomický argumentační aparát.
- Společnost Vodafone poukazuje na v návrhu analýzy neuplatněný analytický rámec na základě Pokynů Evropské komise k použitelnosti článku 101 o fungování Evropské unie na dohody o horizontální spolupráci (dále jen „Pokyny“) ⁴. Výše označený dokument („sdělení“) sice poukazuje na

¹ ČTÚ uvádí, že „neidentifikoval žádné zásadní riziko, které by v krátkodobém horizontu mohlo vést k podstatnému narušení hospodářské soutěže. Zároveň však nelze bez dalšího uzavřít, že sdílení sítí nemůže mít ve střednědobém či dlouhodobém horizontu dopad na hospodářskou soutěž.“

³ <http://www.ctu.cz/aktuality/aktualni-informace.html?action=detail&ArticleId=12709>

⁴ [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex:52011XC0114\(04\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex:52011XC0114(04))

existenci Pokynů, nicméně podle předepsaného analytického rámce nepostupuje. Společnost Vodafone má za to, že tímto se ČTÚ vědomě (a vzhledem ke svým kompetencím správně) vyhnul otázce, zda je dohoda o sdílení sítí mezi společnostmi O2 a TM protiprávní.

- Vzhledem k zásadnímu charakteru této dohody si společnost Vodafone dovoluje v Příloze těchto připomínek předložit vyjádření renomované poradenské společnosti v oblasti hospodářské soutěže Charles River Associates (dále jen „CRA“). **Z vyjádření CRA jasně vyplývá, že sdílení sítí povede k významnému omezení hospodářské soutěže na českém trhu.**

2. ohledně separace společnosti O2

- Rozdělení společnosti O2, které je zmíněno v návrhu analýzy, podle společnosti Vodafone nezaručuje žádnou změnu strategie její velkoobchodní části na trhu.
- Vodafone doposud nezaznamenal žádnou vážně míněnou indikaci ani „ochotu“⁵ společnosti Česká telekomunikační infrastruktura (dále též „CETIN“) nabízet obdobné služby jako poskytuje O2 i jiným operátorům.
- Doposud všechny klíčové produkty jsou nabízeny společností CETIN pouze v rozsahu uložených povinností, které jsou dány nápravnými opatřeními uloženými Úřadem. Tuto strategii společnosti CETIN potvrdil i její generální ředitel v rozhovoru pro lupa.cz dne 9. 9. 2015⁶.
- Z pohledu dopadu na hospodářskou soutěž je i přes proklamaci společnosti CETIN podstatná právní argumentace, že obě společnosti, CETIN a O2, podléhají účinné a takřka neomezené kontrole společností PPF.
- Nadto, společnost Vodafone nezaznamenala žádný dobrovolný závazek, že obě společnosti budou na trhu postupovat nezávisle, který by byl kontrolovatelný ČTÚ nebo jiným nezávislým orgánem. Požadavek tohoto charakteru nebyl zřejmě zaznamenán ani ze strany ČTÚ. Společnost Vodafone tedy dovozuje, že ČTÚ bude (nebo by se měl) i nadále posuzovat obě společnosti jako propojené společnosti s koordinovanou strategií.

⁵ Viz řádek 210 analýzy – Dle ČTÚ prezentovala společnost CETIN „ochotu“ nabízet služby i dalším operátorům pouze při jednáních s Úřadem.

⁶ „My jsme infrastruktura, tím pádem nechceme infrastrukturu prodávat. Pokud dáte někomu trvalý přístup do pasivní infrastruktury, tak se připravujete o svůj byznys. Takže velmi diplomaticky řečeno budeme, ale jen v rámci povinností, které nám vyplývají z regulace.“, <http://www.lupa.cz/clanky/petr-slovacek-cetin-jsme-v-podstate-takovy-bohaty-startup/>

ČÁST B – Dílčí připomínky a návrhy

Věcné vymezení relevantního trhu

Společnost Vodafone dlouhodobě upozorňuje, že věcné vymezení trhu odpovídá stavu trhu dlouho před zahájením analýzy, tj. stavu před rokem 2012, a je z dnešního pohledu zastaralé. Přístup, který by odpovídal dnešní situaci, však Úřad již naznačil v tiskové zprávě⁷ a indikoval možnost analýzy trhu založeného na přístupu, který zahrne zejména mobilní data. Vodafone tento přístup považuje za jediný možný.

Návrh:

Společnost Vodafone tímto vyzývá ČTÚ, aby neprodleně přistoupil k novému věcnému vymezení trhu přístupu a původu volání (originace) ve veřejných mobilních telefonních sítích, a to se zohledněním datových služeb poskytovaných v mobilních sítích.

Hodnocení separace O2 a její dopad na trh

Společnost Vodafone je přesvědčena, že rozdělení společnosti O2 na CETIN a O2 má na soutěžní situaci na trhu minimální vliv. ČTÚ tento fakt musí při hodnocení trhu, formulaci nápravných opatření a dohledu jejich naplňování brát v potaz. Tento přístup je v souladu s jednoznačnou soutěžně-právní doktrínou, kterou mj. potvrdil i předseda ÚOHS v rámci přípravy REM 4 a REM 5 (čj. ÚOHS-15511/2015/830/JV) ze dne 24. 6. 2015). Cit. z dopisu předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže:

- *Nad rámec uvedeného podotýkám, že obě uvedené společnosti jsou součástí skupiny PPF (dále jen „Skupina PPF“). Podíl Skupiny PPF jak v O2 tak v CETIN činí 83,3 %. Skupina PPF je tedy mateřskou společností a společností O2 a CETIN jsou jejími dceřinými společnostmi.*
- *Úřad [ÚOHS] na základě 83,3% podílu na hlasovacích právech a základním kapitálu má za to, že Skupina PPF má rozhodující vliv na obchodní (soutěžní) jednání O2 a CETIN. Úřad [ÚOHS] tedy důvodně předpokládá, že O2 a CETIN nemají dostatečnou samostatnost v rozhodování o svém obchodním (soutěžním) chování. S ohledem na výše uvedené Úřad [ÚOHS] nepovažuje předmětné rozdělení za skutečnost, která by zásadně změnila situaci na relevantních trzích.*

Společnost Vodafone nicméně respektuje, že strukturální rozdělení incumbenta by mohlo být regulačním úřadem zohledněno, pokud by byly splněny nezbytné podmínky zajišťující nediskriminační přístup k celému trhu. Za srovnatelnou by bylo možné považovat situaci ve Spojeném království, kde od incumbenta oddělená síťová společnost (BT Openreach) se s regulátorem Ofcom mj. dohodla na:

- garanci univerzálního principu Equivalence of Inputs⁸;
- dohledového orgánu Equality of Access Board⁹;
- značné otevřenosti řídicích principů společnosti BT Openreach vůči regulátorovi Ofcom, a to včetně např. až předkládání obchodních a investičních plánů, cílů a kritérií hodnocení úspěšnosti vedení společnosti BT Openreach a souvisejícího odměňování, aby bylo zajištěno, že hlavním principem při řízení společnosti je rovný přístup vůči všem velkoobchodním zákazníkům (EoI princip).

⁷ <http://www.ctu.cz/aktuality/tiskove-zpravy.html?action=detail&ArticleId=12667>

⁸ <https://www.openreach.co.uk/orig/home/aboutus/equivalence/equivalence.do>

⁹ <http://www.btplc.com/Thegroup/Ourcompany/Theboard/Boardcommittees/EqualityofAccessBoard/EqualityofAccessBoard.htm>

Bez splnění výše uvedených podmínek, příp. jiných srovnatelných záruk nelze bezdůvodně změnu strategie společnosti PPF (resp. O2 a CETIN) předjímat. Dokud nebude prokázán opak, měl by s ohledem na zájmy trhu a zachování tržního prostředí, pohlížet regulátor na subjekty O2 a CETIN jako na jednu hospodářskou jednotku, slovy soutěžního práva – na jeden „podnik“.

Vodafone si dovoluje doplnit, přičemž o tomto svém pohledu ČTÚ již informoval, že na základě níže uvedených skutečností nemá indicii o tom, že společnost PPF změnila svou soutěžní strategii:

- Společnosti CETIN zveřejnila nové referenční nabídky včetně ceníků dne 19. 3. 2015. Samotná úroveň nových měsíčních cen služeb v nové referenční nabídce CETIN se nejeví pro stávající odběratele ekonomicky zajímavá.
- Formát množstevní slevy je velice nevyvážený. Nejvyšší slevu 7 % z měsíčního plnění (a nadto 100 % na instalační poplatek)¹⁰ lze získat při 15letém úvazku. Uvedené ujednání jednoznačně upřednostňuje sesterskou společnost O2 a znemožňuje replikovat obchodní případ ostatním společnostem.
- Kvalitativní parametry se vesměs zhoršují. Naopak, od společnosti CETIN se očekávalo, že bude nabízet služby maximálně využívající technologické možnosti své telekomunikační infrastruktury. (např. u charakteristiky xDSL služeb CETIN nenabízí vyšší upload než 2 Mbit/s na xDSL, přestože je to technicky možné).
- Nové referenční nabídky jsou výlučně služby v mantinelech povinností stanovených v REM 4 a REM 5.

Sdílení sítí

Společnost Vodafone vítá, že ČTÚ se věnuje dopadům sdílení sítí TM/O2 při posuzování dotčeného relevantního trhu. Dle názoru společnosti Vodafone by se ČTÚ měl zabývat dopady sdílení sítí ve všech svých regulačních aktivitách, zejména pak v procesu analýz relevantních trhu, ukládání nápravných opatření a rozhodování o kmitočtovém spektru, vč. přidělu rádiových kmitočtů. Považujeme tedy za vhodné, že se uvedené problematice věnuje i část této analýzy.

Jak bylo uvedeno výše, společnost Vodafone nesouhlasí se závěry ČTÚ ohledně hodnocení dopadu sdílení sítí TM/O2 na hospodářskou soutěž. ČTÚ identifikoval pět klíčových rizik plynoucích ze sdílení sítí.

1. Omezení různorodosti

Prvním rizikem je omezení různorodosti služeb na maloobchodním trhu, které ČTÚ rozdělil do tří podskupin:

- Různorodost služeb daná topologií sítě: I když ČTÚ předpokládá, že sdílení sítí povede k určité unifikaci parametrů služeb sdílejících operátorů, stále dle ČTÚ existuje možnost každého sdílejícího operátora budovat trvalou nebo dočasnou infrastrukturu i na území pokrývaném druhým operátorem.
- Různorodost daná strukturou komerčních nabídek operátorů: Vzhledem k tomu, že sdílení pasivních a aktivních prvků sítě neznemožňuje sdílejícím operátorům diferenciovat služby, tak je dle ČTÚ pravděpodobné, že různorodost služeb na maloobchodním trhu nebude dotčena.
- Různorodost daná inovací technologie: I když sdílení sítí může mít dle ČTÚ určitý negativní dopad na inovace, zároveň dle ČTÚ pravděpodobně urychlí rozvoj 4G technologií z krátkodobého hlediska, i když v delším horizontu je dle ČTÚ zapotřebí pravidelně vyhodnocovat dopad sdílení sítí na inovace.

¹⁰ Celé slevové schéma lze nalézt v příloze č. 1.7 referenční nabídky, resp. Smlouvy o přístupu k veřejné pevné komunikační síti: https://cetin.cz/documents/10182/14006/RAO_verze+1.2_7_2015.zip/5ef6783a-1d7a-4eec-a106-a3fbd8f7c28a

Vyjádření Vodafone

Sdílení sítí v rozsahu, který je sjednán dohodou mezi společnostmi O2 a TM, povede k permanentní strukturální změně na trhu, která trvale ovlivní podněty a motivaci těchto společností mezi sebou soutěžit.

Jak uvádí CRA ve své analýze: „Vysoký stupeň vzájemné závislosti mezi O2 a TM, v kombinaci s (i) velmi podobnými provozními a investičními výdaji, a (ii) poměrně symetrickým postavením na trhu (pokud jde o tržní podíl a atributy mobilních sítí), bude mít za následek snížení motivace TM a O2 soutěžit mezi sebou diferenciací svých nabídek a snížením počtu a rychlosti inovací na maloobchodním i velkoobchodním trhu.“

S názorem ČTÚ lze souhlasit pouze částečně, a to v tom, že dohoda nepovede k omezení různorodosti u služeb, které nejsou závislé na přístupové síti, např. v oblasti služeb s přidanou hodnotou. Tyto služby, typicky služby obsahu či např. některé praktiky tzv. traffic managementu, nejsou nutně spojeny s přístupovou infrastrukturou a sdílejší operátoři se v nich nebudou koordinovat. V ostatních, podstatnějších částech, nelze zanedbávat vysoké riziko negativního dopadu na motivaci rozvíjet svou infrastrukturu.

Je nutné zdůraznit, že hlavní motivací pro investice v síťovém odvětví je konkurenční výhoda, kterou operátoři s takto vysokým tržním podílem „nepocítí“, neboť o benefity investic se okamžitě „podělí“ se svým hlavním konkurentem. Z uvedeného důvodu k dodatečným investicím nad rámec „nutného“ ani nepřikročí.

2. Omezení cenové soutěže

Druhým rizikem je omezení cenové hospodářské soutěže na maloobchodním trhu vyplývající z vyrovnaných nákladů sdílejících operátorů. ČTÚ považuje toto riziko jako spíše nízké (v krátkodobém horizontu), protože nepředpokládá, že by sdílení sítí zásadním způsobem přispělo ke sjednocení nákladů sdílejících operátorů na infrastrukturu. To je z toho důvodu, že (i) tyto náklady jsou již relativně podobné v současnosti, a (ii) náklady na infrastrukturu nejsou dle závěrů ČTÚ hlavní složkou nákladů, která by diferenciovala jednotlivé operátory.

Vyjádření Vodafone

Společnost Vodafone je přesvědčena, že ceny na volném trhu nejsou primárně tvořeny náklady, ale interakcí nabídky a poptávky ve funkčním konkurenčním prostředí. Vodafone jakožto třetí hráč na trhu měl zásadní vliv na cenotvorbu v České republice. Například tarify společnosti Vodafone, respektive společnosti Český Mobil pod značkou Oskar, byly při svém vstupu na trh třikrát nižší než srovnatelné tarify O2, respektive společnosti EuroTel, a TM, respektive společnosti Radiomobil. Podobně, Vodafone na konci roku 2011 představil neomezené tarify za 1490 Kč, zatímco O2 a TM nabízely srovnatelné tarify za 4000 Kč, respektive 3000 Kč. Od konce srpna 2012 se Vodafone rozhodl zavést jako první operátor účtování po vteřinách a odlišit se tak od svých konkurentů, kteří účtovali ceny hovorů po minutách, což vzhledem k tomu, že přibližně polovina hovorů v mobilní síti je kratší než jedna minuta a dvě třetiny hovorů mají délku do dvou minut, znamenalo významný cenový benefit¹¹. V květnu 2013 Vodafone spustil neomezené Red tarify v České republice, které jsou součástí celosvětové strategie skupiny Vodafone.

¹¹ Viz <http://byznys.ihned.cz/c1-57094670-vodafone-bude-jako-prvni-uctovat-hovory-po-vterinach-zakaznici-usetri-tretinu-tvrdi>.

Taktéž při užším pohledu na provozní náklady je nutné konstatovat, že náklady na síť jsou velmi podstatné a nelze zanedbat jejich vliv na případnou diferenciaci na trhu. Sjednocují se provozní náklady (i když nebudou identické), mají zásadní dopad na celkové hospodaření společnosti.

3. Výměna informací mezi O2 a TM

Dalším rizikem je vyšší intenzita výměny informací mezi sdílejícími operátory, která může vést k přílišné koordinaci soutěžních strategií sdílejících operátorů a vyústit v nežádoucí uniformizaci trhu. ČTÚ nicméně v současnosti nemá indikace, že by k takové výměně docházelo, i když bude nadále tuto oblast monitorovat.

Vyjádření Vodafone

Pokyny uvádí, že jedním z klíčových omezení hospodářské soutěže v případě dohody o výrobě je možná koordinaci dodavatelských aktivit v důsledku výměny citlivých informací:

„Dohody o výrobě mohou mít za následek rovněž koordinaci soutěžního chování stran jako dodavatelů, což vede k vyšším cenám nebo sníženému objemu výroby, jakosti, rozmanitosti výrobků nebo inovaci, tj. tajně dohodnutému výsledku. K tomu může dojít, mají-li strany tržní sílu a přispívají-li vlastnosti trhu k této koordinaci, zejména pokud dohoda o výrobě zvyšuje shodnost nákladů stran (tj. část variabilních nákladů, které mají společné) v míře, která jim umožňuje dosáhnout tajně dohodnutého výsledku, nebo pokud dohoda zahrnuje výměnu obchodně citlivých informací, jež může vést k tajně dohodnutému výsledku.“¹²

Uvedené riziko je o to pravděpodobnější, jedná-li se o strany, které mají vysokou tržní sílu, což je případ sdílení O2 a TM. V tomto konkrétním případě lze dovodit, že výměna informací není z povahy věci zanedbatelná. Je-li podstatou sdílení, že „master operátor“ se stará o jakýkoliv rozvoj sítě na jeho území, jsou jakékoliv soutěžní strategie související s rozvojem sítě takřka transparentní i ve vztahu k druhému operátorovi.

Kupříkladu je nutné, aby spolupracující operátor upravil svou „polovinu“ sítě (softwarově, kapacitně apod.), plánuje-li druhý ze sdílejících operátorů zavedení jakékoliv inovace v přístupové části sítě. Toto lze ilustrovat na nabízení VoLTE, kdy operátor musí zajistit, že i v druhé polovině republiky bude VoLTE v síti druhého sdílejícího operátora podporováno. Závažnější budou situace, kdy by jeden z operátorů plánoval agresivní nabídku, která by měla významný dopad na provoz v síti, přičemž by se musel koordinovat s druhým operátorem, aby síť byla kapacitně upravena i v druhé polovině republiky. Jako příklad takové strategie lze uvést nedávné zavedení „Vodafone Turbo internetu“¹³, které by v režimu sdílení sítě nebylo bez podstatné výměny informací realizovatelné. Jinými slovy, jakékoliv strategie založené na překvapení ostatních soutěžitelů na trhu nebudou mezi O2, resp. CETIN a TM vzájemně možné. V odvětví mobilních sítí a služeb je taková strategie jednou z nejpodstatnějších a zakládá možnost diferenciaci, o kterou by měl každý operátor usilovat.

Pojednávané riziko má zásadně jiný dopad, pokud se sdílení účastní operátoři, jejichž podíl přesahuje 76 % trhu. Jinak by tedy byla hodnocena situace, kdy by se sdílení účastnil nejmenší operátor, tj. Vodafone, např. se společností O2.

¹² Viz odstavec 158 Pokynů.

¹³ Vodafone Turbo Internet je založen na inovativní technologii LTE na frekvenci 900 MHz. Vodafone jako první představil skokovou změnu v pokrývání rychlým mobilním internetem: <https://www.vodafone.cz/o-vodafone/o-spolecnosti/pro-media/tiskove-zpravy/detail/vodafone-do-prosince-2014-pokryje-ceskou-republiku/>. Na základě uvedené technologické inovace byl Vodafone schopen nabídnout tehdy nezvyklé produkty: <https://www.vodafone.cz/o-vodafone/o-spolecnosti/pro-media/tiskove-zpravy/detail/vodafone-posiluje-turbo-internet-v-prvnich-regione/>.

Argumentace ČTÚ, že společnost CETIN nebude mít informace zajímavé pro marketing, uvedenému riziku vůbec nepřiléhá, neboť podstatou projednávaného rizika jsou právě informace týkající se rozvoje sítě, které CETIN k dispozici má nebo mít bude. Navíc CETIN musí z podstaty věci koordinovat své aktivity se sesterskou společností O2, protože jak správně uvádí ČTÚ ve své analýze, CETIN „na bázi smluvního vztahu („outsourcingu“) bude pro společnost O2 zajišťovat kapacitu mobilní sítě.“

4. Omezené soutěže na velkoobchodním trhu

Čtvrtým rizikem je omezení soutěže na velkoobchodním trhu v důsledku omezení soutěže v oblasti výstavby a údržby sítí. ČTÚ došel k závěru, že sdílení sítí by mělo vést k (i) lepšímu pokrytí území České republiky mobilním signálem a k (ii) motivaci společnosti Vodafone, který se sdílení neúčastní, k dalším investicím do inovací a rozvoji infrastrukturní konkurence.

Vyjádření Vodafone

Společnost Vodafone postrádá jakoukoliv argumentaci, proč Úřad dospěl k uvedenému závěru, že by v důsledku sdílení sítí nemělo dojít k významnému omezení soutěže v oblasti výstavby a údržby sítí, a tedy k omezení soutěže na velkoobchodním trhu.

Nadto ČTÚ dokonce uvádí, že jedním z výsledků sdílení by mělo být lepší pokrytí signálem mobilních sítí i v hůře přístupných či méně obydlených lokalitách České republiky. Lze se jen domnívat, že ČTÚ má na mysli pokrývání signálem LTE nad rámec přísných rozvojových kritérií, které byly součástí podmínek aukce kmitočtů v roce 2013, resp. dokončené v roce 2014. O této formě rozvoje sítí však není nikde v analýze pojednáno a takové benefity pro spotřebitele nejsou kvantifikovány. Pokud by k takovým pozitivním efektům došlo právě a jen v důsledku sdílení sítí mezi O2, resp. CETIN a TM, lze jen těžko mít za to, že budou mít natolik významný rozsah, aby byly pro hodnocení relevantní.

Skutečnost, že společnost Vodafone je součástí silné mezinárodní skupiny, nelze použít jako argument pro obhajobu skutečnosti, že ostatní operátoři se jej pokouší vytlačit na konkrétním národním trhu. Vodafone má pochopitelně přístup k investičním zdrojům, o jejichž alokaci se však rozhoduje výhradně s ohledem na tržní podmínky na konkrétním národním trhu a s ohledem na výhled jejich návratnosti. Nelze bez dalšího předpokládat, že finančně silný operátor má jakoukoliv motivaci dotovat divize na národních trzích, kde je hospodářská soutěž narušena.

5. omezení soutěže v důsledku úspor nákladů O2 a TM

Posledním rizikem je omezení soutěže v důsledku úspor nákladů realizovaných sdílejícími operátory. ČTÚ nicméně došel k závěru, že úspory ze sdílení sítí jsou relativně nízké jako procento průměrného ARPU u všech tří operátorů a tedy nemají potenciál vytlačit z trhu operátora, který se projektu sdílení sítí neúčastní.

Vyjádření Vodafone

Společnost Vodafone zásadně nemůže souhlasit s bagatelizací úspor ze sdílení. I pokud se jedná o relativně nízké procento průměrného ARPU (výnosu na jednoho zákazníka), činí každoroční úspora minimálně stovky milionů korun a v horizontu např. 15 let jde o částky v řádu miliard korun.

Nadto, sdílení se týká celého území České republiky, vyjma Prahy a Brna. ČTÚ má informace o počtu základnových stanic (BTS), které jsou sdíleny a může si dovodit poměr počtu zákazníků na jedné

sdílené BTS a počtu zákazníků na nesdílené BTS společnosti Vodafone. Tento základní údaj by měl být do analýzy doplněn, aby ilustroval nepoměr mezi sdílenou sítí a sítí nejmenšího operátora.

Společnost Vodafone připomíná, že právě z hlediska rozsahu je právě sdílení O2, resp. CETIN a TM bezprecedentní v Evropě, neboť sdílení sítí TM/O2 výrazně vybočuje z toho, co bylo až dosud v evropském kontextu považováno za slučitelné s právem hospodářské soutěže, a to z několika důvodů: (i) celkový tržní podíl obou sdílejících mobilních operátorů na maloobchodním trhu je více než 76 %; (ii) sdílení sítí se týká prakticky celé České republiky (jedinou výjimku tvoří Praha a Brno), přičemž jde o teritoriální rozdělení území ČR na dvě části (a v každé části bude instalována infrastruktura mobilní sítě jen jednoho z těchto dvou operátorů); (iii) předmětem sdílení sítí TM/O2 je pasivní i aktivní sdílení mobilní přístupové sítě GSM, UMTS i LTE včetně optických přípojek k základnovým stanicím mobilní sítě (tzv. backhaul), přičemž O2, respektive odštěpená společnost CETIN je zároveň největším vlastníkem a provozovatelem optické sítě v ČR; (iv) jediný zbývající mobilní operátor sítí GSM, UMTS i LTE je z tohoto sdílení zcela (a to úmyslně) nejsilnějšími soutěžiteli vyloučen. Skutečnosti uvedené výše pod body (i) až (iv) mají kumulativní negativní efekt na úroveň hospodářské soutěže.

Veškerou výše popsanou argumentaci ČTÚ lze z pohledu soutěžních dopadů považovat za zlehčující rizika sdílení sítí, případně sledující výhradně velmi krátkodobé dopady na trh. ČTÚ tento přístup uzavírá bagatelizací i nejvážnějšího narušení soutěžního prostředí: „*Na druhou stranu intenzivní soutěž může vést k přirozenému odchodu z trhu u těch společností, které nedokážou poskytovat své služby stejně efektivně jako konkurence.*“ (podtržení doplněno)

Společnost Vodafone považuje výše uvedenou úvahu za ultimátí bagatelizaci protisoutěžních povahy sdílení mezi O2, resp. CETIN a TM. ČTÚ je v tomto ohledu extrémně nekonzistentní ve svém přesvědčení, zda je nutné, aby na trhu působily 2, 3 nebo 4 nezávislé mobilní operátory. V letech 2012 a 2013 považovaly vláda ČR i samotný ČTÚ za nejvyšší prioritu při aukci frekvencí, aby skrze výraznou pozitivní diskriminaci motivoval vstup čtvrtého hráče¹⁴. Přesto v současnosti mlčky toleruje konsolidaci trhu ve velmi neoptimální poloze, tj. superdominantní síť a jeden další hráč.

Úvaha ČTÚ o „přirozeném“ odchodu společnosti (nejmenšího síťového mobilního operátora), který nedokáže poskytovat své služby stejně efektivně jako konkurenční mobilní operátory s podstatně větším tržním podílem, kteří navíc zvýšili svou efektivitu uzavřením dohody o sdílení sítí, je naprosto neopodstatněná. **Uvedené svědčí mj. o tom, že ČTÚ jako sektorový regulátor v elektronických komunikacích nepochopil skutečnost, že se nejedná o „přirozený“ odchod z trhu, ale o vytlačení z trhu v důsledku dohody o sdílení sítí mezi O2 a TM.**

Návrh:

Na základě výše uvedených důvodů společnost Vodafone navrhuje, aby část návrhu, která se týká sdílení sítí (řádky 241 až 378), byla odstraněna.

— * * * —

¹⁴ <http://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/dalsi-mobilni-operator-ma-prinest-nizsi-ceny-97313/>, <http://www.ctu.cz/aktuality/tiskove-zpravy.html?action=detail&ArticleId=10745>, <http://www.ctu.cz/aktuality/tiskove-zpravy.html?action=detail&ArticleId=9373>